

PUITU kahjustavate ning muutavate seente puhul on peamine tekkepõhjus puidu kõrge niiskusesisaldus.

Olulisim on likvideerida probleemi põhjus.

Ta jätkab, et konstruktsioonide avamisel ja taastustöödega alustades on olulisim likvideerida põhjus – seenkahjustuste puhul tuleb mõelda konstruktsioon põhjalikult läbi ehitusfüüsikaliste parameetrite osas (eriti vee liikumine konstruktsioonis), tihti tuleb vahetada välja ka tugevuse kaotanud puitdetailid ning majavammide puhul on hädavajalik ka termiline ja keemiline tõrje,” selgitab ta.

Kui algset probleemi täpselt ei tuvastata, võidakse kulutada suuri summasid, kuid asi kordub aja jooksul kohe kindlasti, on Pilt veendunud. Seened vajavad oma tekkeks kindlaid keskkonnatingimusi, ning kui nende elutegevuseks vajalik keskkond on likvideeritud, ei ole neil lihtsalt võimalik edasi elada. “Erinevalt majavammide kahjustustest ei ole teiste puitu lagundavate seeneliikide puhul vaja kasutada kemikaalidega töötlemist,” lisab Pilt.

Seenakahjustuste leidmisel tuleb arvestada ka asjaoluga, et juhul kui puidukahjustused on arenenud juba kaugele, võib hoone kapitaalremont ja taastamine kujuneda üpris kulukaks.

Ä Loe veebist

Puidukahjustuste kohta leiad materjali leheküljelt [WWW.MAJAVAMM.EE](http://www.majavamm.ee)

Puidu seen- ja putukakahjustusi uuris 2010-13 Interreg IVA programmi FaBBI projekt.

[WWW.FABBIPROJECT.EU](http://www.fabbiproject.eu)

Kahjustava seene või putuka liigi saate määrata sihtasutuses Eesti Mükoloogiauringute Keskus [WWW.MYCOLOGY.EE](http://www.mycology.ee)

Ä Kommentaar

Iga seen ei ole majavamm

JANE OJA,
Tartu ülikooli mükoloogiaspetsialist

Puidu seenkahjustuste puhul on kõige olulisem teha kindlaks kahjustust põhjustav seeneliik. Iga seen, mis hoone puitkonstruktsioonil kasvab, ei pruugi olla see kõige ohtlikum ja laastavam – majavamm. Kui tegemist on mõne teise seenega, siis kahjustuste likvideerimine on märksa lihtsam ja odavam.

Majavammide kahjustused on laiaulatuslikud ja kulukad, sest kord juba arenema hakanud seeneniidistik levib kiiresti. Laboritingimustes on majavammide kasvukiiruseks mõõdetud 4,0–5,1 mm/päevas. Selleks et leida eluks vajalikku toitainet (puitu), võib majavammide seeneniidistik koloniseerida nii anorgaanilisi materjale (klaasi, metalli, plastikut) kui ka läbida vundamendi mikropragused. Kokkuvõtvalt on majavammide puhul tegemist “hoone pahaloomulise kasvaja-ga”. Väljaspool hooneid majavamm meie kliimas ei kasva, küll aga võib metsadest leida

tema lähisugulast metsvammide, mis harvadel juhtudel esineb hoonetes, põhjustades tagasihoidlikumaid kahjustusi.

Kas majavamm võib põhjustada terviseprobleeme hoone elanikele, pole suudetud tõestada. Teisalt igasuguste võõrkehade sissehingamine suures koguses võib inimorganismi ärritada. Ainuüksi 1 cm² suurune viljakeha võib tunnis toota kuni 360 000 seenesüst. Eosed on väga vastupidavad ning võivad levida õhuliikumiste abil teistesse hoonetesse.

Majavammide viljakeha tekkimine võib olla mõjutatud mitmest keskkonnafaktorist, sagedamini on seos kasvukeskkonna temperatuuriga. Soojemates tingimustes on seenel soodsam moodustada viljakeha kui areneda seeneniidistikuna. Majavamm eelistab jahedamat kliimat ja optimaalne temperatuur kasvaks on 20 °C. Põhiliselt on majaseened ikkagi levinud hoonetes, kus mingil põhjusel saavad puitkonstruktsioonid pidevalt niiskust.